

Cvičení 1: Měření základních makroekonomických veličin

1. **Cenová hladina.** Tabulka zachycuje podíl komodit, nakupovaných domácnostmi ve spotřebním koši a ceny těchto komodit ve dvou obdobích.

- Určete index spotřebitelských cen
- Vypočítejte míru inflace v roce 2007

Položka	Základní období (2006)			Běžné období (2007)	
	Množství	Cena	Výdaje	Cena	Výdaje
Potraviny	20	3		5	
Oděvy	15	9		10	
Bydlení	17	10		11	
Vzdělávání	8	5		3	
Σ					

2. Český statistický úřad vykázal za leden 2008 tyto údaje v jednotlivých skupinách spotřeby, které vstupují do spotřebního koše.

Stálé váhy ve spotřebním koši (dle struktury výdajů v roce 2005)	V %	Leden 2007 = 100
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,26	112,0
Alkoholické nápoje, tabák	8,17	115,8
Odívání a obuv	5,24	98,4
Bydlení, voda, energie, paliva	24,83	108,7
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	5,81	100,3
Zdraví	1,79	133,6
Doprava	11,41	106,8
Pošty a telekomunikace	3,87	97,3
Rekreace a kultura	9,86	100,7
Vzdělávání	0,62	102,2
Stravování a ubytování	5,84	106,2
Ostatní zboží a služby	6,3	105,2

- Z údajů v tabulce vypočítejte meziroční míru inflace (leden-leden).
- Pokud by cena potravin vzrostla meziročně o 20%, jak to ovlivní meziroční míru inflace počítanou meziroční procentní změnou CPI.

3. **Inflace.** Český statistický úřad zveřejnil pro období 2006-2007 následující údaje o vývoji indexu spotřebitelských cen. Na základě těchto údajů vypočítejte:

- Měsíční míru inflace (přírůstek CPI k předchozímu měsíci) pro poslední tři měsíce roku 2007
- Roční inflaci (vyjádřenou přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen – *míra inflace % r/r, průměr*) pro rok 2007
- Roční inflaci (vypočítejte jako přírůstek CPI ke stejnému měsíci - *míra inflace % r/r, prosinec*) v roce 2006 a 2007

Rok 2005 = 100

Měsíc	CPI 2006	CPI 2007
leden	102,0	103,3
únor	102,1	103,6
březen	102,0	103,9
duben	102,1	104,6
květen	102,6	105,0
červen	102,8	105,3
červenec	103,3	105,8
srpen	103,5	106,1
září	102,8	105,8
říjen	102,2	106,4
listopad	102,2	107,4
prosinec	102,3	107,9

4. **Výstup ekonomiky.** Statistický úřad modelové malé otevřené ekonomiky vykázal v roce 2006 následující údaje:

Položka	mld. Kč	Položka	mld. Kč
Spotřebitelské výdaje domácností	600	Hrubé investice	150
Nepřímé daně	100	Amortizace	60
Transferové platby	250	Čisté důchody výrobních faktorů v zahraničí	50
Export zboží a služeb	240	Přímé daně placené firmami a příspěvky na soc.a zdr.pojištění	130
Import zboží a služeb	220	Nerozdělený zisk	50
Vládní výdaje na statky a služby	200	Osobní daně placené domácnostmi	40
Změna zásob	10		

Na základě údajů v tabulce vypočítejte:

- Čistý export (NX)
- Jaký je rozdíl mezi takto vypočítaným čistým exportem a stavem běžného účtu platební bilance?
- Stav běžného účtu platební bilance (abstrahujeme od existence běžných převodů – jsou rovny nule)
- Hrubý domácí produkt (HDP)
- Čistý domácí produkt (NDP)
- Hrubý národní produkt (HNP)
- Čistý národní produkt (NNP)
- Národní důchod (NI)
- Osobní důchod (PI)
- Disponibilní důchod (DI)
- Úspory domácností (S)

5. **Reálný a nominální výstup.** Hrubý domácí produkt malé otevřené ekonomiky dosahoval v jednotlivých letech hodnot udaných v tabulce

Období	HDP v běžných cenách (mld.)	IPD
2000	620	100,0
2001	640	102,0
2002	660	103,5
2003	680	106,0
2004	750	106,2
2005	800	107,5
2006	880	109,0
2007	950	111,0

- Vypočítejte výši reálného HDP v cenách roku 2000
- Vypočítejte roční výši HDP v cenách roku 2005
- Určete roční tempa růstu reálného HDP v roce 2006 a 2007

Příklad k procvičení doma

6. V roce 2006 spotřeba v této zemi dosáhla 150 mld., vládní nákupy statků a služeb 65 mld., hrubé fixní investice 75 mld., změna zásob 2 mld., odpisy 20 mld., vývoz zboží a služeb činil 210 mld. a dovoz 209 mld.. Nepřímé daně v ekonomice představovaly 80 mld. Čisté důchody faktorů v zahraničí činí 20 mld.
- Vypočítejte HDP,NDP
 - Vypočítejte výši NI